

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2,
tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: cncd@cncd.org.ro
Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA NR.87
din data de 09.03.2012

Dosar nr.: 436/2011

Petiția nr.: 6738/02.12.2011

Petent: Y. S.

Reclamat: G. T., G. I., D. M.

Obiect: Hărțuire pe criteriul naționalității și al religiei.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

I.1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului:

I.1.1. Y. S., cu domiciliul în
județ Buzău.

I.2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamanților:

I.2.1. G. T., cu adresa de comunicare

județ Buzău.

I.2.2. G. I., cu adresa de comunicare

Buzău.

I.2.3. D. M. cu adresa de comunicare la Poliția Municipală Buzău, cu
sediul în Buzău, Str. Plevnei, Nr.56, județ Buzău.

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

1. Inspectoratul de Poliție al Județului Buzău transmite memoriul petentului de naționalitate turcă.

2. Rezident în România, petentul sesizează faptul că în calitate de conducător al unei activități comerciale desfășurată în Piața Centrală din municipiul Buzău este hărțuit de părțile reclamate, comercianți concurenți, de

naționalitate română pe motiv că este străin și de religie musulmană în scopul de a-l determina să închidă afacerea.

3. Petentul solicită constatarea și sancționarea părților reclamate.

III. Procedura de citare

1. Petentul a fost citat prin adresa nr. 6738/13.12.2011. Părțile reclamate au fost citate prin adresele înregistrate cu nr. 6932/13.12.2011.

2. Prin adresele de citare, părților le-a fost comunicată excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

3. La termenul de audieri stabilit pentru data de 19.01.2011, a fost invocată din oficiu și comunicată părților excepția de tardivitate pentru faptele ce au avut loc până la data de 02.12.2010, părțile au fost prezente, reclamatul D M nu a fost prezent.

4. Deasemenea, față de cele expuse în petiție, petentului i-a fost pus în vedere art.11 din procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, cu referire la probatoriul pe care acesta trebuie să-l administreze în cauză.

IV. Susținerile părților

IV.1. Susținerile petentului

1. Petentul susține faptul că, problemele au început din anul 2006, din momentul în care și-a deschis 2 magazine cu produse identice cu ale reclamaților.

2. Petentul face referire la faptul că într-una dintre dimineți a fost amenințat de patru persoane, dacă nu închide magazinele și să plece va avea de suferit. La câteva zile, petentul a constat că are parbrizul mașinii spart.

3. Deși a depus reclamații la poliția municipală, nu a fost un rezultat pozitiv pentru că polițiștii care se deplasau la fața locului plecau cu sacoșele pline de la părțile reclamate.

4. Părțile reclamate au repetat de mai multe ori petentului, „musulmanii nu au ce căuta aici în piață și o să te fac să pleci de aici cât de curând”. Fără să fie vinovat a fost amendat de către polițiștii și gardienii care făceau de serviciu pe piață.

5. Soției petentului i-a fost spus de către partea reclamată D M , polițist de serviciu pe piață, să intenteze acțiune de divorț să divorțeze de petent că este musulman și că nu trebuie să-i ia apărarea petentului, că oricum urmează să plece din Buzău, că nu are ce căuta în Buzău.

6. Petentul susține că, părțile reclamate, îi denigrează produsele și în data de 29.11.2011 i-au adresat injurii și expresii vulgare precum, “turc, țigan, musulman, împuțit, ai venit în România să faci avere dar nu o să ai parte, nu mai ai mult de stat în România”. Soția petentului este amenințată de câte ori părțile reclamate au ocazia și îi este pericol siguranța.

IV.2. Susținerile părților reclamate

1. Prin punctul de vedere emis și depus la dosar înregistrat cu nr. 342/24.01.2012, partea reclamată, D M susține că i-a apărut numele în diverse petiții doar pentru faptul că este vecin cu părțile reclamate.

2. Partea reclamată, D M precizează faptul că niciodată nu i s-a adresat petentului și nici soției acestuia cu formulări referitoare la apartenența sa religioasă și nici cu privire la naționalitatea acestuia.

3. În cadrul ședinței de audieri, părțile reclamate au fost de acord cu excepțiile invocate și au susținut că nu au făcut afirmații cu privire la naționalitatea petentului și nici cu privire la religia acestuia, sunt acuzați pe nedrept, cunosc petentul doar din vedere și cu referire la străini au folosit expresia "nu suntem de acord să facă ce doresc ei, noi suntem români".

V. Motivele de fapt și de drept.

1. În fapt, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), reține că prezenta cauză are în vedere aspecte considerate a fi prevăzute și sancționate de OG 137/2000, republicată, aspecte ce descriu un posibil comportament discriminatoriu al părților reclamate, comportament individualizat prin fapte de hărțuire verbală sub motivația naționalității petentului și a religiei acestuia. Deasemenea, tot în petitul sesizării, petenul pune în vedere și fapte ce au legătura cu dreptul de proprietate al acestuia asupra bunurilor pe care le deține, precum și alte fapte ce au în vedere posibile amenințări adresate acestuia sau soției sale.

2. În drept, Colegiul Director reține dispozițiile **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, care la art.14 dispune că "*Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție, trebuie să fie asigurată fără nici un fel de deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.*"

3. **Protocolul nr.12 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, care la art.1 dispune interzicerea generală a discriminării, respectiv **paragraful 1** "*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici un fel de discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație*" și **paragraful 2** "*Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică, pe baza oricăruia dintre motivele menționate la paragraful 1*".

4. Conform definiției discriminării, dată de O.G. 137/2000 care la art.2 alin.1 prezintă **condițiile generale ale faptelor de discriminare**, putem considera o faptă ca fiind discriminatorie, dacă suntem în prezența unei *diferențe, bazată pe un criteriu, ce aduce atingere unui drept prevăzut de normele legale interne și internaționale, fără să existe o justificare obiectivă în ce privește respectiva diferențiere.*

5. Astfel, o faptă poate fi considerată discriminatorie, dacă aduce atingere unui drept, oricare dintre cele prevăzute și garantate de tratatele internaționale ratificate de România sau cele prevăzute de legislația națională, **dupa cum dispune și O.G. 137/2000, care la art.1 alin.2 prevede că "Principiul egalității între cetățeni, al excluderii privilegiilor și discriminării, sunt garantate în special în exercitarea următoarelor drepturi:**; **art.2 alin.1 "....., restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a**

drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege,", precum și **Protocolul nr.12** la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art.1 alin.1 "*Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,*".

6. Analizând faptele expuse în petiție, Colegiul Director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care legat de art.14 din Convenție, privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, atunci când se **induc distincții între situații analoage și comparabile, fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.**

7. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat *principiul Egalității* ca unul dintre principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, **principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv** (vezi *Sermide Spa vs. Cassa Conguaglio Zuchero and Others*, cauza 106/83, 1984 ECR 4209, paragraf 28; *Koinopraxia Enoseon Georgikon Sinetairismon Diacheir iseos Enchorion Proionton Syn PE (KYDEP) vs. Council of the European Union and Commission of the European Communities*, Cauza C-146/91, 1994 ECR I-4199; Cauza C-189/01, *Jippes and others* 2001 ECR I-5689, parag.129).

8. Reținând, în coroborare cu aceste aspecte, definiția discriminării, astfel cum este reglementată prin art.2 alin.1 din O.G. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Colegiul Director se raportează la modul în care sunt întrunite, cumulativ, elementele constitutive ale art.2.

9. Pentru a ne afla în domeniul de aplicare al art.2 alin.1, deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute la articolul în cauză, deasemenea trebuind să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit, datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat mai sus. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit. Subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folositei sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

10. Coroborat actului normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, Colegiul Director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul unei petiții este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G.137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul Director, analizează, în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art.2 din ordonanță, cuprins în Capitolul I – Principii și definiții, și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II – Dispoziții Speciale, secțiunea I-VI din Ordonanță.

11. Colegiul Director, analizează dacă obiectul unei petiții întrunește elementele art.2 din Ordonanță, sub aspectul scopului sau efectului creat, ce a dat naștere ori nu unei circumstanțe concretizate generic în restricție, excludere, deosebire sau preferință, și care circumstanțiat la situația petentului, poate să îmbrace forma unui tratament diferit, indus între persoane care se află în situații analoge sau comparabile, datorită unor criterii determinate și care are ca scop sau efect restrângerea sau înlăturarea recunoașterii, folosinței ori exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

12. În măsura în care se reține întrunirea elementelor constitutive ale art.2 din ordonanță, comportamentul în speța atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor de contravenționale prevăzute și sancționate de O.G.137/2000.

13. Față de aspectele relevate în petitul sesizării, și față de audierile părților din prezenta cauză, au fost invocate excepții ce au în vedere fie posibilitatea ca CNCD să nu dețină competența materială de a analiza și dispune în consecință, asupra anumitor fapte, fie neconcordanța cu anumite cerințe generale ale sesizărilor ce au în vedere faptele de discriminare, cu referire la instituirea competenței CNCD.

14. Astfel, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, având în vedere dispozițiile art.63 din **Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor**, publicată în Monitorul Oficial nr. 348 din 6 mai 2008, ce prevede că „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției.(2) Excepțiile vor putea fi unite cu fondul dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției.” și ale art.64, din aceeași procedură mai sus menționată „(1) Când în fața Colegiului director se pune în discuție competența acestuia, se va indica instituția sau un alt organ competent. (2) Dacă este nevoie să se administreze dovezi în legătură cu soluționarea în fond a petiției, excepția va fi unită cu fondul.(3) Colegiul director va trece la soluționarea petiției, cel nemulțumit putând ataca hotărârea asupra fondului la instanța de contencios administrativ, potrivit legii.”

15. Față de cele evidențiate, reținem că prin procedura de citare a fost invocată excepția de necompetență materială a CNCD, conform art.28 din procedură, cu privire la faptele ce au în vedere *amenințări, denigrarea produselor expuse la vânzare, tulburare de posesie și distrugere de bunuri.*

16. Deasemenea, în cadrul ședinței de audieri, desfășurată la sediul CNCD, a fost dezbătută excepția de tardivitate a sesizării, conform art.20 alin.1 care prevede că *sesizarea CNCD cu privire la faptele de discriminare poate fi făcută într-un termen de 1 an de zile de la data la care petentul a luat la cunoștință despre producerea faptei, sau de la data la care a putut lua la cunoștință despre aceasta.*

17. Pe cale de consecință, avem în vedere faptul că, în ce privește prezenta cauză, sunt ridicate anumite excepții, pe care Colegiul trebuie să se pronunțe cu prioritate.

18. Excepție absolută, ce face de prisos analiza celorlalte aspecte sesizate, necompetența materială va fi analizată cu precădere.

19. Astfel, față de aspectele asupra cărora a fost invocată excepția de necompetență materială a CNCD, reținem că prin dispozițiile O.G. 137/2000, **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării**, potrivit art.16, este *„autoritatea de stat în domeniul discriminării, autonomă, cu personalitate juridică, aflată sub control parlamentar și totodată garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, în conformitate cu legislația internă în vigoare și cu documentele internaționale la care România este parte”*. Deasemenea, CNCD este, potrivit art.18 alin.1 din aceeași ordonanță, *„responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi”* și în conformitate cu art.19alin.1, care specifică competențele CNCD, *„Consiliul își exercită atribuțiile în următoarele domenii: a) prevenirea faptelor de discriminare; b) medierea faptelor de discriminare; c) investigarea, constatarea și sancționarea faptelor de discriminare; d) monitorizarea cazurilor de discriminare; e) acordarea de asistență de specialitate victimelor discriminării”*. Deasemenea, potrivit art.27 alin.1, din același act normativ, *„Persoana care se considera discriminată poate formula, în fața instanței de judecată, o cerere pentru acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării sau anularea situației create prin discriminare, potrivit dreptului comun. Cererea este scutită de taxa judiciară de timbru și nu este condiționată de sesizarea Consiliului”*.

20. Astfel, raportându-ne la prevederile Ordonanței de Guvern nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, acestea constituie cadrul general al reglementării discriminării în legislația românească, sub aspectul materiei și al răspunderii juridice, aflându-ne în domeniul regimului juridic contravențional, respectiv al răspunderii contravenționale.

21. Deducem astfel că CNCD, organ administrativ-judicial, cu competență limitată la a constata stările de discriminare prin emiterea unei hotărâri și, eventual, stabilirea unei sancțiuni contravenționale, nu are competența materială de a se pronunța asupra aspectelor care sunt vădit de competența organelor de urmărire penală. Deasemenea, toată legislația contravențională prevede sancționarea faptelor sub condiția ca acestea să nu intre sub incidența legii penale (vezi art.2 alin.4 din OG nr.137/2000, republicată).

22. Față de cele evidențiate, Colegiul Director apreciază că faptele sesizate de către petent ce au în vedere amenințări, denigrarea produselor, tulburarea de posesie sau eventuale distrugereri de bunuri, nu poate face obiectul analizei CNCD, organ administrativ-judicial, acestea fiind prevăzute și sancționate ca atare de legislația penală a statului.

23. În sensul celor expuse, Colegiul Director admite excepția de necompetență materială a CNCD, conform art.28 din Procedură, față de faptele de amenințare, denigrarea produselor, tulburarea de posesie sau eventuale distrugereri de bunuri.

24. Față de excepția de tardivitate, Colegiul reține că petentul nu individualizează în timp producerea acestora. Singura faptă individualizată în timp de către petent are în vedere situația expusă în cadrul petiției, ce a avut loc în data de 29.11.2011, situație care se încadrează în regula stabilită de art.20 alin.1 din ordonanță, sub sancțiunea decăderii.

25. Pe cale de consecință, față de faptul că petenul nu a individualizat în timp producerea faptelor, petentul reținând că producerea acestora a început în anul 2006, Colegiul Director admite excepția de tardivitate a sesizării cu privire la faptele ce nu au fost individualizate în timp, și care exced termenului de 1 an prevăzut de ordonanță, reținând spre soluționare faptele care au fost produse în data de 29.11.2011, conform prezentărilor din cadrul petiției.

26. Cu privire la faptele sesizate a fi avut loc în data de 29.11.2011, reținem că petentul sesizează afirmațiile reclamațiilor concretizate în folosirea unor expresii precum *turc, țigan, musulman împușcat, ai venit în România să faci avere dar nu o să ai parte, nu mai ai mult de stat în România*.

27. Față de afirmațiile prezentate, a fost pus în vederea petenului art.11 alin.1 care prezintă cuprinsul petițiilor ce au ca obiect fapte de discriminare. Astfel, petentului i-a fost solicitat prezentarea probatoriului cu privire la afirmațiile menționate. Deasemenea, petentului i-a fost pus în vedere și cuprinsul art.20 alin.6 din ordonanță, articol care impune prezentarea unui minim de probatoriu în sensul celor expuse în cadrul petiției

28. Astfel, reținem că O.G. 137/2000, prevede în sarcina petenților o minimă obligație, în ce privește dovedirea existenței unor fapte care „permite a se presupune existența unei discriminări directe sau indirecte”, astfel cum este redată de art.20 alin.6 din O.G. 137/2000, „iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi ca faptele nu constituie discriminare. În fața Colegiului Director se poate invoca orice mijloc de proba, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.”

29. În aceeași ordine de idei, art.11 alin.1 lit.e din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, dispune, în ce privește cuprinsul petițiilor privind *acte sau fapte de discriminare*, că acestea vor cuprinde, printre altele, „arătarea dovezilor pe care se sprijină fiecare capăt de cerere”.

30. Dispoziții similare, cu privire la administrarea probatoriului în fața Consiliului, respectiv cadrul general de desfășurare a acestei proceduri, ne sunt oferite de Capitolul V, Secțiunea I din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor.

31. Mai mult, în ce privește minimul de obligație al petentului în dovedirea faptelor pe care le reclamă, art.72 din Procedură stabilește în sarcina acestuia obligația de a dovedi existența faptelor, iar reclamatul, conform principiului inversării sarcinii probei, are obligația de a dovedi că respectivele fapte nu constituie fapte de discriminare, conform legislației în vigoare, nu au fost savărite de către acesta, faptele nu există, etc., formulându-și astfel apărările pe care le consideră necesare în cauză.

32. Astfel, relativ la cele expuse cu privire la sarcina probei, Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, reține faptul că petentul

nu depune nici un fel de probă, care să vină în sprijinul dovedirii faptelor reclamate în cadrul petiției.

33. În acest sens, cu privire la cele afirmate de părțile reclamate, în data de 29.11.2011, respectiv „*turc, țigan, musulman împuțit, ai venit în România să faci avere dar nu o să ai parte, nu mai ai mult de stat în România*”, Colegiul Director al CNCND reține lipsa probatoriului pe care petenul avea obligația a-l depune.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării cu privire la aspectele de natură penală.
2. Admiterea excepției de tardivitate cu privire la faptele ce exced termenului de 1 an prevăzut de art. 20 alin.1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
3. Cu privire la expresiile folosite cu referire la naționalitatea și religia petentului, nu se pot reține probe, potrivit art. 20 alin.6 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.
2. Clasarea dosarului.
3. Se va răspunde părților în sensul celor hotărâte.
4. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita.

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

DRAGOȘ TIBERIU NIȚĂ- Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Hotărâre redactată de către:

Vasile Alexandru Vasile – Membru Colegiul Director al CNCD

Vasile Daniel – Asistent Colegiul Director al CNCD

Data redactării: 19.03.2012

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

